

Dr. Kóti János (1929-1993.)

Bucsán, Békés megyében született nyolc gyermekes kubikus szegény parasztcsaládba, nyolcadik gyermekként Születése után édesanyja meghalt, így édesapja egyedül nevelte a gyermekeket. Kóti János kora gyermekkorától volt napszámos, cseléd, kubikos, kifutó, sokféle munkát vállalt

1946-ban jelentkezett népi kollégiumba, s nyert felvételt a Gyularemetei Tájtanítóképzőbe. 1949-ben a Pázmány Péter Tudomány Egyetem folytatta tanulmányait, innen került ösztöndíjasként a Szovjetunióba. Kazanyban végzett történelem szakos középiskolai tanárként 1954-ben, 1964-ban doktorált az ELTE bölcsészkarán.

Az egyetem befejezése után tudományos munkatársként általános iskolai igazgatóként, kerületi művelődési osztályvezetőként dolgozott 1972-ig. Ekkor nevezték ki a Főváros Gyermek és Ifjúság Védő Intézetébe igazgatónak. Várták erre a feladatra, melyet az elképzelteknél is magasabb szinten teljesített. Intézményében rövid időn belül megteremtette a zavartalan munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi feltételeket, körültekintéssel tett eleget a gyámi funkciónak, irányította az elhelyezési tevékenységet, az utógondozást. Konceptiója alapján a fővárosban megindult a hivatásos nevelőszülők foglalkoztatása a hagyományos nevelőszülői hálózat nagyarányú fejlesztése.

Törekedett a gyermekekkel való gyakori személyes találkozásra, a problémák közvetlen érzékelésére, megoldására. Hozzáértése, nyugalma, empátiája révén a legnehezebb ügyfelekkel is könnyen megbirkózott. „Aktív” nyugdíjas igazgatóként teremtett mintát az antiszociális gyermekek otthonának vezetésére a Róbert Károly körúton.

Majd egy évtizeden keresztül volt a Gyermek és Ifjúság Védő Intézetek igazgatóinak munkaközösség vezetője.

Mintegy félszáz cikket jelentetett meg a Budapesti Nevelőben, a Pedagógus Szemlében, a Fővárosi Közleményekben, az Állam és Igazgatásban, egyéb napi- és hetilapokban.

Az ő igényes elméleti és gyakorlati munkájának is köszönhetően, a fővárosi gyermekvédelem komoly szakmai tekintélyre tett szert. Elismerésül többek között Munka Érdemrend ezüstfokozatot, Kiváló Tanár kitüntetést és Apáczai Csere János díjat kapott

A bürokratikus rendnél mindig többre értékelte a belső tartalmat. Szerencsétlen családok szerencsétlen gyermekeit próbálta magas színvonalon ellátni, elláttatni, nevelni, neveltetni. Magas mércét állító igényes ember volt Megvetette a naplopókat, a fejlődésképteleneket, a gyermekvédelemből csak megélni akarókat, a törleszkedőket A tehetségeseknek tág teret, perspektívát karriert biztosított Vágyta a szeretetet, az elismerést melyből nehezen részesedett kemény, távolságtartó magatartása miatt

Ahogy ez lenni szokott, sajnos szakmai nagyságára csak a halálos kór eljövetelekor, annak tudatosodásakor döbrentek rá a vele együtt dolgozók, a vele viaskodók. Sokan, azok is akik már évek óta kerülték, siettek a kórházba a halálos ágyhoz a gyógyulás reményében bízva, egy utolsó tanácsért, bocsánatért köszönetért Rá kell döbennünk: az egyik legfelkészültebb gyermekvédő távozott közülünk.

GÁSPÁR KÁROLY